

**POZITIVNO
РОДИТЕЉСТВО**
ПОДРШКА
PLANIRANJE
ODGOVORNOST
САРАДЊА
ПРИХВАТАЊЕ
**НАЈБОЉИ
ИНТЕРЕС ДЕТЕТА**
ОТУЂЕЊЕ ДЕТЕТА
ALIMENTACIJA
STARATEЉСТВО
**VISOKOKONFLIKTNI
РАЗВОД**
KRIVICA
OPTUŽIVANJE
NERАЗУМЕВАЊЕ



BILTEN #3

ПРОЈЕКАТ “POZITIVНО РОДИТЕЉСТВО”

JANUAR-JUN 2021.

O projektu

Projekat "Pozitivno roditeljstvo", Centar za prava deteta sprovodi uz finansijsku podršku Evropske unije, u okviru programa Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava u Srbiji u periodu od 1. januara 2020. do 31. decembra 2021.

Projekat sufinansira Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a sprovodi se uz podršku Pravosudne akademije i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Cilj projekta ➔ doprinos zaštiti svakog deteta u Srbiji od svih oblika nasilja kroz efikasan zakonodavni okvir koji se primenjuje u svim okruženjima.



Centar za prava deteta

Пројекат финансира
Европска унија



POZITIVNO RODITELJSTVO

Centar za prava deteta sprovodi dvogodišnji projekat *Pozitivno roditeljstvo*, koji je finansijski podržala Evropska unija u okviru programa *Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava u Srbiji*, sa idejom da se promovišu principi pozitivnog roditeljstva. Projekat sufinansira Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade RS, a sprovodi se uz podršku Pravosudne akademije i Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu.

Cilj projekta je da se kroz detaljno osmišljene i prilagođene programe ojačaju kapaciteti profesionalaca u sistemima socijalne zaštite i pravosuđa i omogući im se da dalje sprovođe programe jačanja porodice koji stimulišu i jačaju veštine pozitivnog roditeljstva.

Pozitivno roditeljstvo označava ponašanje roditelja utemeljeno na najboljim interesima deteta, koje neguje, osnažuje, nenasilno je i osigurava poštovanje i usmeravanje deteta koje uključuje postavljanje granica kako bi se omogućio potpuni razvoj potencijala svakog deteta. Dete ima pravo na brigu, sigurnost i vaspitanje koji uvažavaju njegovu individualnost, a roditelji imaju pravo na podršku države u ispunjavanju svoje roditeljske uloge.

Razvod roditelja se ubraja u jedno od najstresnijih iskustava koja deca mogu da dožive, a u Srbiji se, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, svaki četvrti brak završi razvodom. Brojna istraživanja pokazuju da su deca u visokokonfliktnim razvodima roditelja često emocionalno zanemarena, jer su roditelji preokupirani sopstvenim finansijskim, emocionalnim, socijalnim i drugim problemima. Deca kod čijih roditelja visokokonfliktni razvod traje duži vremenski period imaju podjednake teškoće kao deca koja su žrtve fizičkog zlostavljanja i zanemarivanja.



ODRŽALI SMO SASTANAK PRAKTIČARA IZ NIŠA, LESKOVCA I VRANJA

Održan je treći sastanak „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ sa praktičarima iz Niša, Leskovca i Vranja. Sastanak je okupio 24 predstavnika centara za socijalni rad, sudstva, obrazovnih institucija, nevladinih organizacija i profesionalaca koji deluju u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštitite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda.

Neki od zaključaka su sledeći:

- Poslednjih godina stavlja se fokus na rad sa roditeljima koji prolaze kroz visokokonfliktni razvod. Iskustva pokazuju da je pomak moguće napraviti islučivo pre nego što dođe do otuđenja. U situacijama u kojima dolazi čak i do umerenog otuđenja, rezultati rada izostaju. Stoga se kao glavna potreba nameće blagovremena reakcija i međuinstitucionalno povezivanje i kontinuirana saradnja, jer na to ukazuje i znanje o posledicama koje visokokonfliktni razvodi i otuđenje imaju na razvoj i život dece.
 - Nedostaje standardizacija procedura. Važno je reagovati na vreme i međusobno se alramirati. Npr. sud može da alarmira CSR na potrebu izricanja korektivnog nadzora.
 - Osnazivati roditelje iz romske populacije, koji su uglavnom u vanbračnim zajednicama, da primenjuju veštine pozitivnog roditeljstva. Posebno je ukazano na grubo kršenje prava deteta u slučajevima dečjih brakova, koji su u najvećoj meri prisutni u romskim zajednicama.
 - Obezbediti efikasniji sistem zaštite profesionalaca, koji se često osećaju nemoćno, jer su i sami izloženi osudu i nasilju od strane pojedinih stranaka u postupku.



PROJEKAT
“POZITIVNO RODITELJSTVO”

Sastanak praktičara

Niš, Leskovac i Vranje

27. april 2021.



ODRŽALI SMO SASTANAK PRAKTIČARA IZ KRALJEVA, KRUŠEVCA I VRNJAČKE BANJE

Četvrti u nizu sastanaka „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ održan je sa praktičarima iz Kraljeva, Kruševca i Vrnjačke Banje. Sastanku je prisustvovalo 25 predstavnika centara za socijalni rad, obrazovnih institucija, nevladinih organizacija, romskih udruženja, advokata i profesionalaca koji deluju u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda.

Neki od zaključaka su sledeći:

 **Romska deca su često u slučajevima razvoda roditelja prepuštena sama sebi, ukoliko nemaju baku i deku, ili ih centar za socijalni rad ne smesti u hraniteljsku porodicu. Teško je identifikovati tačan broj dece iz razvedenih romskih porodica, imajući u vidu da oni često ne stupaju u formalne bračne zajednice. Centar za socijalni rad navodi da su deca iz romskih porodica u većem riziku od razvijanja problema u ponašanju, imajući u vidu niske roditeljske kompetencije i veliki broj dece po porodici.**



-  Broj i kvalitet preventivnih programa u centrima za socijalni rad se razlikuje od mesta do mesta. Tako u CSR Kraljevu ističu da sprovode veliki broj preventivnih programa i školu roditeljstva, a u CSR Kruševac ukazuju na lošu situaciju koja se ogleda u nedostatku stručnog osoblja, odsustvu preventivnih programa i škole roditeljstva, i navode da roditelji retko odlaze u Savetovalište za brak i porodicu pri CSR.
-  Neophodno je kroz preventivne programe pružati podršku roditeljima kako bi se u slučaju razvoda ublažile posledice koje razvod može imati na dete. Što je veća posvećenost institucija, bolji je ishod za dete.
-  Postupci razvoda braka obično traju dugo. Posebno u slučajevima visokokonfliktnih razvoda, zaposleni u centrima za socijalni rad su izloženi pritiscima advokata i roditelja koji se razvode. Navode da se tada osećaju bespomoćno i da se efekti njihovog rada ne poštuju.



PROJEKT
"POZITIVNO RODITELJSTVO"

Sastanak praktičara
Kraljevo, Kruševac i Vrnjačka Banja

8. jun 2021.



ODRŽALI SMO SASTANAK PRAKTIČARA IZ NOVOG SADA, SUBOTICE I SREMSKE MITROVICE



Održan je peti sastanak „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ sa praktičarima iz Novog Sada, Subotice i Sremske Mitrovice. Na sastanku je učestvovao 21 predstavnik centara za socijalni rad, Pokrajinskog zaštitnika građana – ombudsman, Pokrajinskog zavoda za socijalnu zaštitu, nevladinih organizacija i profesionalaca koji deluju u oblasti pozitivnog roditeljstva i zaštite dece u slučajevima visokokonfliktnih razvoda. Neki od zaključaka su sledeći:



- Poslednjih godina iskustvo centara za socijalni rad ukazuje na sve veći broj razvoda.
- Najveći broj predmeta po pritužbama građana upućenih Pokrajinskom zaštitniku građana – ombudsman odnosi se na visokokonfliktne razvode.
- Važno je da pružalac usluga podrške roditeljima bude izvan centra za socijalni rad. Škole roditeljstva i savetovališta za brak i porodicu bi trebalo da budu odvojeni od centara za socijalni rad, jer se roditelji zbog straha od osude okoline često ne obraćaju za pomoć koja im je inače potrebna. Takođe je važno da uloga škola roditeljstva bude jasno predstavljena roditeljima kao pružanje podrške i preventivni rad, jer od načina predstavljanja zavisi i odziv roditelja. Ništa manje važno nije ni koji profil profesionalaca će pružati podršku roditeljima u okviru preventivnih programa podrške roditeljstvu.
- Roditelji često ne poznaju procedure, nije im uvek jasno kome treba da se obrate za pomoć. Treba istovremeno pružati podršku i roditeljima i profesionalcima. Važno je pružiti i individualnu podršku roditeljima na polju ličnog razvoja, jer osnažujući roditelje pomažemo i deci. Obuke su neophodne profesionalcima koji rade sa decom i roditeljima, ali ne samo projektno, već je potrebno uspostaviti sistemsku podršku.
- Svaki razvod je komplikovan i ne postoji univerzalni pristup, ali je neophodna umreženost svih institucija. U tom smislu je i jako važno da stav institucija bude usklađen. Zabrinjava to što advokati sve češće preuzimaju ulogu roditelja, minimiziraju značaj savetodvanog rada centara za socijalni rad sa roditeljima i time dodatno doprinose zanemarivanju potreba deteta tokom razvoda roditelja. Takođe škole i zdravstvene ustanove retko prijavljaju slučajeve nasilja prema deci, ili reaguju jako kasno kada je već teško proceniti šta je u tom trenutku u najboljem interesu deteta.

PROMOVISALI SMO PLATFORMU ZA E-UČENJE

The screenshot shows the homepage of the e-learning platform. At the top, there is a navigation bar with the logo of the Center for Children's Rights ('CENTAR ZA PRAVA DETETA'), links to 'POČETNA' (Home), 'O PROJEKTU' (About the Project), 'O NAMA' (About Us), and 'ULOGUJ SE' (Log In). Below the navigation, there are two main sections:

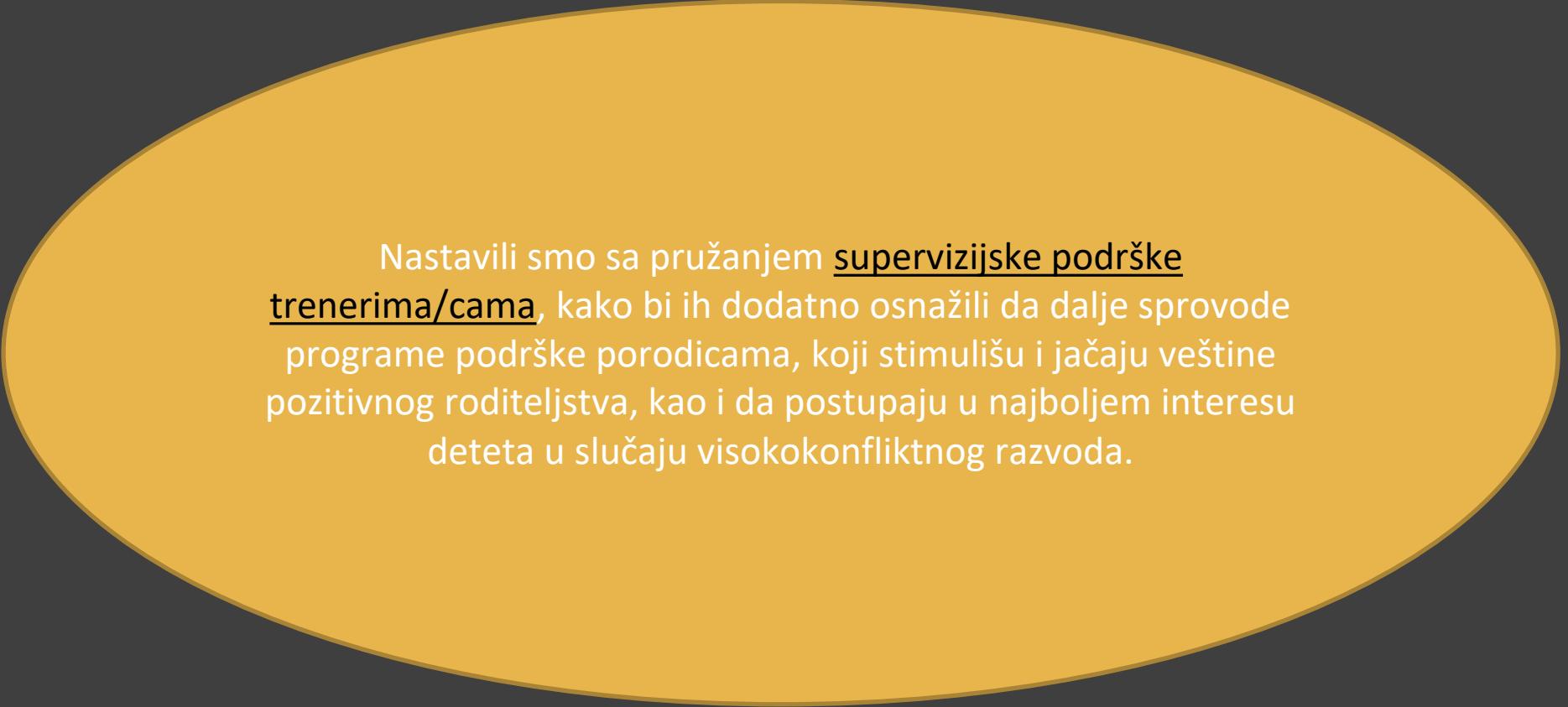
- Platforma za e-učenje**: A large image of a person's hands typing on a laptop keyboard. Below the image, text describes the platform as a resource for social workers and judges to update their knowledge in positive parenting and child protection. It mentions the 'Pozitivno roditeljstvo' and 'Razvod roditelja i zaštita dece' programs.
- Razvod roditelja i zaštita dece**: An illustration of a family standing in front of a house that is split in half. Below the illustration, text describes the program for separating parents and protecting children. It includes a yellow 'Prijava se!' button.
- Pozitivno roditeljstvo**: An illustration of a family standing in front of a whole house. Below the illustration, text describes the program for positive parenting. It includes a yellow 'Prijava se!' button.

Nastavili smo sa promocijom platforme za e-učenje, koja je nastala kao deo obuka za trenere/ice „Pozitivno roditeljstvo“ i „Razvod roditelja i zaštita dece“.

Na platformi se nalaze dva programa: “Pozitivno roditeljstvo” i “Razvod roditelja i zaštita dece”, koji nude korisne materijale u ovim oblastima: priručnike, vodiče za facilitatore, stručne tekstove, izveštaje i youtube snimke.

Na razvijanju platforme za e-učenje, Centar za prava deteta je sarađivao sa prof. dr sc. Gordanom Buljan Flander, doc. dr Verom Despotović i spec. med. psih. Teodorom Minčić.

PRUŽALI SMO SUPERVIZIJSKU PODRŠKU TRENERIMA/ICAMA KOJI SU PROŠLI OBUKE PROFESIONALACA U SOCIJALNOJ ZAŠTITI I PRAVOSUĐU



Nastavili smo sa pružanjem supervizijske podrške
trenerima/cama, kako bi ih dodatno osnažili da dalje sprovode
programe podrške porodicama, koji stimulišu i jačaju veštine
pozitivnog roditeljstva, kao i da postupaju u najboljem interesu
deteta u slučaju visokokonfliktnog razvoda.

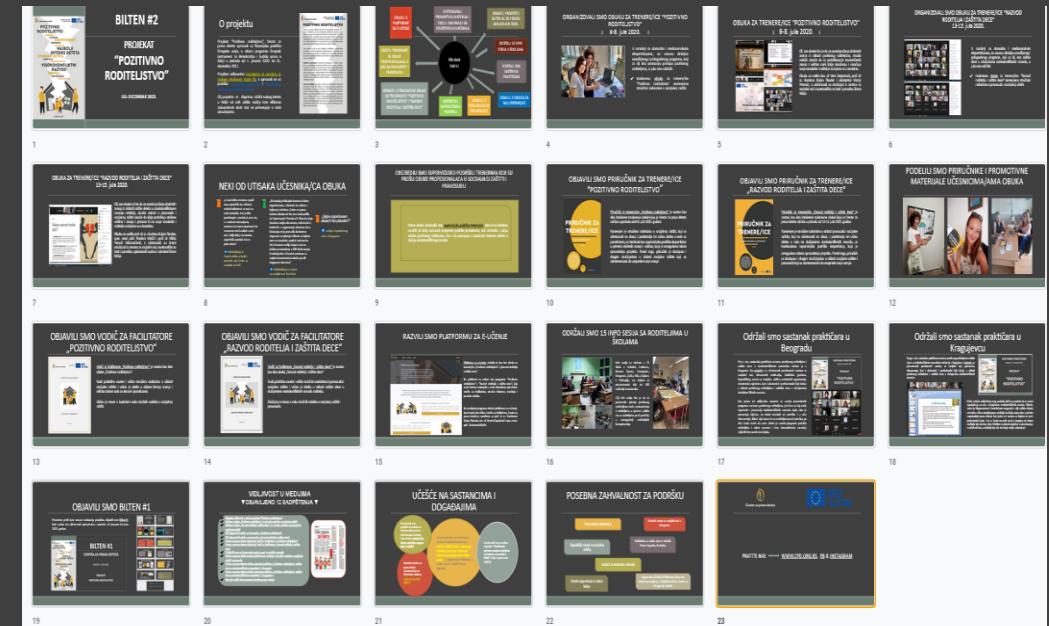
PRIPREMILI SMO PUBLIKACIJI „DECA I RAZVOD“

U saradnji sa prof. dr sc. Gordanom Buljan Flander, mag. psihologije Ellom Selak Bagarić i spec. med. psihologije Teodorom Minčić, izradili smo publikaciju „Deca i razvod“, koja će biti predstavljena na regionalnoj konferenciji u oktobru 2021. godine.



OBJAVILI SMO BILTEN #2

Povodom drugih šest meseci realizacije projekta, objavili smo Bilten#2 koji sumira aktivnosti sprovedene u periodu od jula do decembra 2020. godine i podelili sa relevantnim akterima.



VIDLJIVOST U MEDIJIMA

▼ OBJAVILI SMO 5 SAOPŠTENJA ▼

- [Objavljen Bilten #2 u okviru projekta “Pozitivno roditeljstvo”](#)
- [Centar za prava deteta održao treći sastanak praktičara „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“](#)
- [Centar za prava deteta održao sastanak „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“ sa praktičarima u Kraljevu, Kruševcu i Vrnjačkoj Banji](#)
- [Održan sastanak praktičara iz Novog Sada, Subotice i Sremske Mitrovice „Pozitivno roditeljstvo i zaštita dece u visokokonfliktnim razvodima“](#)
- [Stop nasilju nad decom](#)

▼ REAGOVALI SMO NA KRŠENJA PRAVA DETETA ▼

Centar za prava deteta/Child Rights Centre
Published by Jasmina Miković • 23 March at 11:57 •

⚠️ Povodom postupanja radnika Centra za socijalni rad u Blacu u vezi sa oduzimanjem dece koja žive sa bakom sa invaliditetom, gostovali smo na [N1 Srbija](#).

✓ Naša saradnica adv. Marija Petrović i bivši savetnik u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Dragan Vulević složili su se u [Novom danu Srbija](#) da je edukacija socijalnih radnika neophodna.

„Odgovornost je medija da sada ne vrše dalju traumatizaciju dece!“, ističe Marija. 🙌

RS.N1INFO.COM

Gosti N1: Preširoka nadležnost Centara za socijalni rad, potrelni ljudi i obuka
Bivši savetnik u Ministarstvu za rad i socijalna pitanja i specijalista za socijalno pravo Dragan V...

813 People reached 111 Engagements Boost post

31 4 comments 3 shares



Povodom postupanja radnika Centra za socijalni rad u Blacu u vezi sa oduzimanjem dece koja žive sa bakom sa invaliditetom, **gostovali smo na N1 Srbija i K1 TV.**

Naša saradnica adv. Marija Petrović i bivši savetnik u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Dragan Vulević složili su se u [Novom danu Srbija](#) da je edukacija socijalnih radnika neophodna.

Centar za prava deteta/Child Rights Centre
Published by Jasmina Miković • 30 March at 08:43 •

⚠️ Gostovali smo u emisiji Uranak1 na [K1 Televizija](#) povodom pokušaja prinudnog izmeštanja dece koja žive sa bakom sa invaliditetom.

✓ Naša saradnica adv. Marija Petrović naglasila je da je evidentno došlo do velikih propusta struke, i da uprkos tome što su akteri sankcionisani, ovaj slučaj i dalje nije završen, i da se i dalje mora pratiti postupanje sistema socijalne zaštite kako bi se zaštitio najbolji interes deteta. 🙌

<https://www.youtube.com/watch?v=wNgH7srWVA>

URANAK1 MARIJA PETROVIĆ
Centar za prava deteta

10:14 2,673 views • Mar 28, 2021

44 3 SHARE SAVE ...

353 People reached 40 Engagements Boost post

13 1 share

▼ PROMOVISALI SMO KONCEPT POZITIVNOG RODITELJSTVA ▼



Jelena Petrović iz CPD-a gostovala je u Beogradskoj hronici Jutarnjeg programa RTS-a i tom prilikom predstavila platformu za e-učenje i osvrnula se na važnost zaštite dece tokom razvoda roditelja.

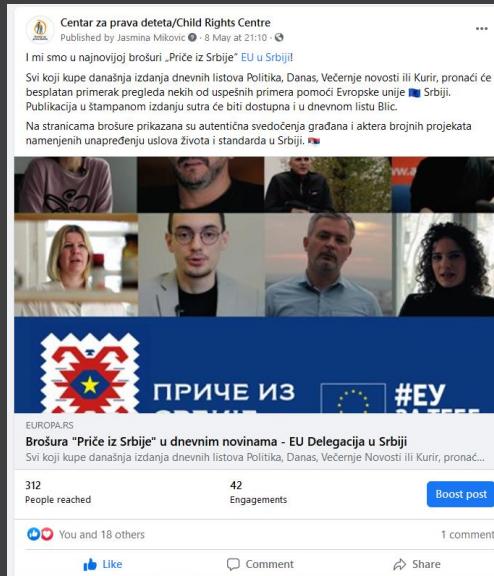
Objavljen je tekst o konceptu pozitivnog roditeljstva i posledicama telesnog kažnjavanja dece u časopisu Blic Magazin.

The post includes a thumbnail showing Jelena Petrović and two children, a caption in Serbian, and a link to the video on YouTube. It has 361 people reached and 139 engagements.

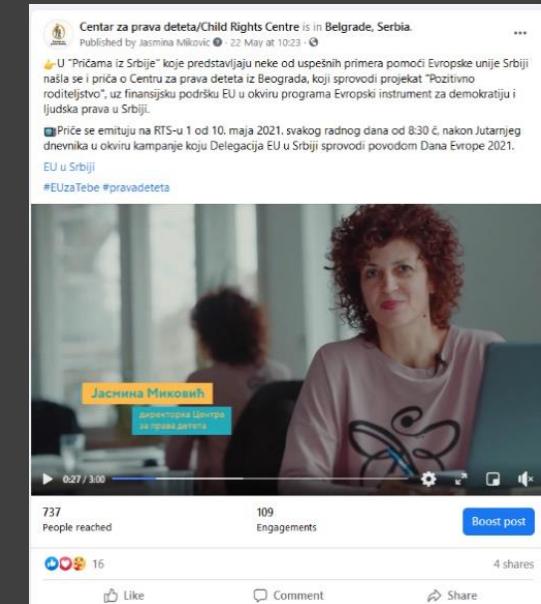
The post includes a thumbnail of a newspaper clipping from Blic Magazin, a caption in Serbian, and a link to the article. It has 1,096 people reached and 86 engagements.

PROMOCIJA CENTRA ZA PRAVA DETETA

Rad Centra za prava deteta promovisan je u brošuri Evropske unije „Priče iz Srbije”, u kojoj su predstavljeni neki od uspešnih primera pomoći Evropske unije Srbiji. Publikacija je bila dostupna u izdanjima dnevnih listova Politika, Danas, Večernje novosti i Kurir.



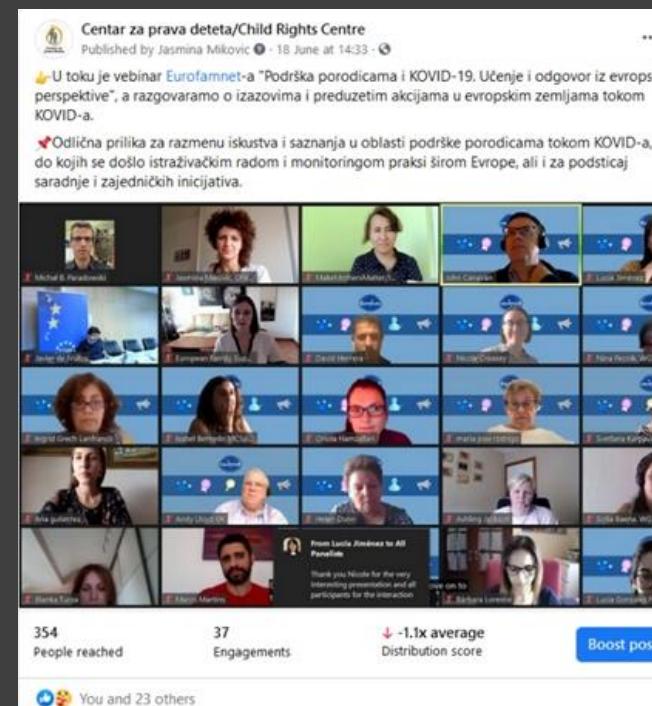
Video prilog je emitovan na RTS-u 1 od 10. maja 2021. svakog radnog dana od 8:30 č, nakon Jutarnjeg dnevnika u okviru kampanje koju Delegacija EU u Srbiji sprovodi povodom Dana Evrope 2021.



UČESTVOVALI NA DOGAĐAJIMA

Učestvovali smo na vebinaru [Eurofamnet-a](#) "Podrška porodicama i KOVID-19. Učenje i odgovor iz evropske perspektive", na kome se razgovaralo o izazovima i preduzetim akcijama u evropskim zemljama tokom KOVID-a.

Ovo je bila odlična prilika za razmenu iskustva i saznanja u oblasti podrške porodicama tokom KOVID-a, do kojih se došlo istraživačkim radom i monitoringom praksi širom Evrope, ali i za podsticaj saradnje i zajedničkih inicijativa.



POSEBNA ZAHVALNOST ZA PODRŠKU

Pravosudna akademija

Gradski centar za socijalni rad u
Beogradu

Republički zavod za socijalnu
zaštitu

Poliklinika za zaštitu djece i mladih
Grada Zagreba, Hrvatska

Institut za mentalno zdravlje

Mreža organizacija za decu
Srbije

Regionalna ChildHub Platforma Terre des
Hommes-a, kojom u Srbiji koordinira Centar za
integraciju mladih



Centar za prava deteta



#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

PRATITE NAS → WWW.CPD.ORG.RS, [FB](#) & [INSTAGRAM](#)